

Konferencja pt. *Piaszczyste osady międzymorenowe na Niżu Polskim jako źródło informacji o środowiskach depozycji i paleogeografii* Warszawa, 23–24.11.2006 r.

Konferencja pt. *Piaszczyste osady międzymorenowe na Niżu Polskim jako źródło informacji o środowiskach depozycji i paleogeografii* odbyła się w dniach 23–24.11.2006 r. w Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie. Wzięło w niej udział ponad 40 osób z niemal wszystkich ośrodków uczelnianych i resortowych zajmujących się badaniami osadów czwartorzędowych w Polsce. Podczas konferencji wygłoszono 13 referatów i zaprezentowano 2 postery. Przedstawiono stan badań cech litologicznych piaszczysto-żwirowych osadów międzymorenowych oraz możliwości ich wykorzystania do określenia genezy, facji i środowisk depozycji, a także do celów paleogeografii, litostratygrafii, a pośrednio chronostratygrafii. W ujęciu regionalnym zaprezentowano najnowsze, na ogół dotychczas nie publikowane, wyniki badań piaszczystych osadów międzymorenowych.

Ważnym aspektem konferencji była możliwość zaprezentowania wyników badań licznemu gronu specjalistów stosujących różne metody badań piaszczystych i żwirowych osadów czwartorzędowych, a także możliwość prowadzenia dyskusji na temat badań litologicznych, teksturalnych i sedimentologicznych, zarówno po każdym wystąpieniu, jak i w czasie przeznaczonym na dyskusje plenarne oraz w późniejszych rozmowach kularowych.

Referat wstępny wygłosiła Krystyna Kenig. W swym wystąpieniu przedstawiła różne aspekty badań piaszczysto-żwirowych osadów międzymorenowych oraz ich znaczenie dla rozpoznania plejstocenu Niżu Polskiego, w tym przydatność do określenia genezy i facji osadów, środowisk depozycji, paleogeografii, litostratygrafii i wynikających z nich wniosków klimatycznych. Następnie M. Żarski zreferował wyniki badań kopalnych i współczesnych osadów rzecznych doliny Wisły. A. Romanek przedstawił osady doliny Warty pod Gorzowem Wielkopolskim. T. Dobosz zaprezentował zbliżony tematycznie referat, w którym przedstawił wyniki badań fluwioglacjalnych osadów międzymorenowych z rejonu Nowego Tomysła, zwracając szczególną uwagę na różnicujące cechy litologiczno-petrograficzne tych osadów. J. Goździk omówił wyniki badań piaszczystych osadów międzymorenowych w odsłonięciu ścian Kopalni Węgla Brunatnego *Bełchatów*, świadczące o tym, że sedimentacja zachodziła w warunkach klimatu chłodnego. Szerszemu, regionalnemu zagadnieniu poświęciła swe wystąpienie M. Górską-Zabielską, która wykazała brak cech teksturalnych osadów strefy ruchu lobu odry, na

podstawie których można by odróżnić osady o różnej pozycji morfologicznej.

Referenci zwracali znaczną uwagę na wyniki badań uziarnienia osadów i wypływające z nich wnioski o dynamice procesów fluwialnych. Temat ten poruszyła M. Ludwikowska-Kędzia (na przykładzie rzeki Bełnianki) oraz A. Goc, E. Smolska i T. Boye (na przykładach z Pojezierza Suwalskiego). Charakterystykę rzecznych osadów interglacjalnych oraz fluwioglacjalnych z nowo zbadanych profili wiertniczych w rejonie Radzymi na zaprezentowała K. Kenig, a podmorenowe osady glacialimiczne i glacialfluwalne z Kanigowa na Wzniesieniach Mławskich scharakteryzował M. Brzeziński. Kolejne wystąpienia dotyczyły osadów fluwioperyglacjalnych formacji z Wapienna (R. Sokołowski i B. Woronko) oraz środowiska depozycji osadów kemu z okolic Wielenia Pomorskiego (E. Lipka). Następnie B. Woronko poruszyła temat intensywności rozwoju procesów eolicznych w północno-wschodniej Polsce, a na koniec B. Marcinkowski omówił wykorzystanie składu mineralnego i morfologii ziaren minerałów ciężkich do określania środowiska sedimentacji.

Ożywione dyskusje po referatach i prezentacji posterów oraz końcowa dyskusja plenarna umożliwiły podsumowanie dotychczasowych wyników badań i ukazały potrzebę prowadzenia dalszych, wszechstronnych, wielometodycznych badań litologicznych i teksturalnych piaszczysto-żwirowych osadów międzymorenowych, uważanych dotychczas za niemal „nieme” i przez to słabo wykorzystywanych w interpretacjach geologicznych.

Mam nadzieję, że zarówno konferencja, jak i publikowane materiały pokonferencyjne, okażą się znaczącym krokiem w podsumowaniu wiedzy o piaszczystych osadach międzymorenowych, tak ważnych w rozważaniach o czwartorzędzie.

W odczuciu wszystkich uczestników, zorganizowanie monotematycznej konferencji, poświęconej osadom piaszczystym różnej genezy i facji, które wciąż są niedoceniane w interpretacji osadów czwartorzędowych, było niezwykle celowe. W wypowiedziach podsumowujących obrady uczestnicy wysoko ocenili założenia oraz znaczenie konferencji i zasugerowali kontynuację podobnych spotkań poświęconych innym osadom międzymorenowym.

Krystyna Kenig